

ทะเลข่าวสาร

ขึ้นชื่อว่าทะเล ก็ต้องมีน้ำมากมาย จริงไหมคะ?

ผู้เขียนชอบคำว่าทะเลมาก

เพราะมีความหมายถึงอะไรที่มีอยู่มากมายกำยอกอง

นนทิกัญญ์

ทะเลคน ทะเลโคลน ทะเลปัญญา ทะเลข่าวสาร ฯลฯ

แม้แต่ในภาษาอังกฤษ ก็ยังใช้ a sea of... ให้เกิดภาพลักษณ์เลย ว่าต้องมีจำนวนมากมายกำยอกองเหมือนทะเลเลยจริงๆ

ฝรั่งมาเที่ยวเมืองไทย ทุกเช้าทุกเย็น โผล่หน้าต่างโรงแรมที่พัก ออกไปท่องถนน ก็จะเห็น a sea of people ทะเลคนนั่งรอขึ้นรถอยู่ที่ป้ายรถเมล์ มองไปบนท้องถนนก็จะเห็น a sea of cars ต่อแถวยาวเหยียด คลานกระบุงกระดืบหัวโมงละสี่ห้ากิโลเมตร

ไปสวนหลวง ร.๙ ตอนหน้าหนาวก็จะเห็นทะเลดอกไม้ a sea of flowers ทอดยอดไสว อดดอกสีสดสวยลือลมหวนเวียน

แต่สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และเราต้องเผชิญกับมันอยู่ทุกวี่ทุกวัน ก็เห็นจะได้แก่ทะเลข้อมูลข่าวสารที่ถาโถมเข้าใส่หู ใส่ตา ใส่สองเราตั้งแต่ตื่นนอนเช้าจนหลับตานอน

แต่เดิมสื่อเคชงักค้อยู่แค่ในวงวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สองอย่างแรกเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่ออย่างหลังเป็นสื่อสิ่งพิมพ์

แต่เดี๋ยวนี้เพิ่มสื่อที่ส่งออนไลน์เข้าคอมพิวเตอร์ คือ อินเทอร์เน็ต มาอีกอย่างหนึ่งข้อความที่ส่งถึงกันแทนที่จะเป็นแค่จดหมายหรือเอกสาร ให้ messenger ถือไปให้ ก็ส่งเป็น e-mail ถึงกันได้

ชีวิตสะดวกสบายกว่าเก่ามาก แต่ขณะเดียวกันปริมาณของข่าวสารที่กระหน่ำถาโถมเข้าใส่เราแต่ละวันก็มีมากมายกำยอกองกว่าแต่เดิมเหลือเกิน

เคยสังเกตตัวเองบ้างไหมคะว่าบางวันตื่นขึ้นมาตอนเช้าเปิดวิทยุ ฟังข่าวสารบ้านเมือง ได้ยินเสียงแจ๊นๆ บ้าง เข็มฆาทราวกับเรากำลังเป็นทหารในแถวถูกจ่าอบรมบ้างดังลอดออกมา พอเราหันไปเปิดหนังสือพิมพ์ดูข่าวพาหวัหน้า ๑ รูปเล็กรูปใหญ่บนหน้า ๑ ข่าวฆาตกรรม เลือดนองจีปัดน้ำไม่เว้นแต่ละคอลัมน์แล้วเราก็จะเกิดอาการเครียด หงุดหงิด อารมณ์เสีย เห็นโลกไม่สดใสไปทั้งวัน

แล้วถ้าเกิดอย่างนี้ตลอด ๓๖๕ วันของปี ปีแล้วปีเล่า คุณคิดว่าอาการโรคประสาทจะถามหาคุณหรือเปล่า

หวังจะได้พบสิ่งปลอบใจจากโทรทัศน์ หมุนไปก็พบแต่เกมโชว์ ตลกผีตลก ภาพที่เห็นบนจอก็เป็นภาพคนไม่สมประกอบต่างๆ นานาหรือหน้าตาขี้ขี้ข้นหัวลึบ ฟันยื่นเหมือนกันสาดหน้าร้านชำ คุณสนุกสนานหรือคะที่ได้ชมรายการพวกนั้น?

ที่พูดนี้ไม่ได้หมายความว่าความจะแบ่งแยกหรือไปดูถูกดูหมิ่นอะไรนะคะ เพียงแต่อยากถามใจหลายๆ คนดูว่าเมื่อมีภาพผ่านคลองจึกขุของเรา นั้น เราอยากเห็นภาพที่น่ารื่นรมย์หรือภาพที่ไม่น่าอภิรมย์

หรือว่าสายตาของคุณบิดเบือนหันเหไปจากที่ควรจะเป็น เพราะสายตาคุณถูกบ่อนด้วยภาพเกๆ มานมนานแล้ว

นี่แสดงให้เห็นอิทธิพลของสื่อที่หลั่งไหลมาราวกับคลื่นที่ถาโถมเข้าหาคุณจากทะเลข่าวสาร ได้ดู ได้ยิน ได้อ่าน ไปนานๆ ก็พาลจะกล้อยตามเอาดีด้อๆ

เมื่อก่อนเวลาที่มีการสัมมนาทางวิชาการเรื่องอิทธิพลของสื่อที่มีต่อสาธารณชน ก็มักเน้นอยู่แต่เรื่องภาพหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ภาพจากจอโทรทัศน์และเสียงจากรายการวิทยุ

เดี๋ยวนี้เริ่มมีการพูดถึงภาพ เสียง และเรื่องราวที่ปรากฏหน้าจอคอมพิวเตอร์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตกันหนาหู

และดูจะเป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูงเอาการ์ทีเดีว เพราะเช่นเดียวกับโทรทัศน์มันบุกรุกเข้าไปถึงในบ้าน ในห้องทำงาน ในห้องนอนของคุณ

เดี๋ยวนี้หลายต่อหลายบ้านมีเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่กับบ้าน จะเป็นแบบพีซีหรือแล็ปท็อป ถ้าหลังการทำงานแรงพอก็ใช้กับอินเทอร์เน็ตได้

แล้วคุณจะอยากรู้เรื่องอะไรเล่า? เพียงแค่คลิกคลิกเดีวเดีว คุณก็ได้ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ของคุณแล้ว

ข้อดีของมันที่มีต่อผู้คนมีมากมายทำให้คุณได้รู้ข่าวสาร ได้ความรู้ต่างๆ โดยไม่ต้องออกนอกบ้าน ลูกหลานของคุณก็สามารถเก็บตัวอยู่ในบ้าน งามอยู่กับจอคอมพิวเตอร์ได้ ไม่ต้องห่วงว่าป่านนี้เขาเหล่านั้นจะต้องเดินทางฝ่าการจราจรที่แสนจะหนาแน่นเพื่อไปค้นหาข้อมูลที่เขาต้องการอยู่ที่ไหน

แต่ข้อเสียก็เช่นเดียวกับแหล่งความรู้อื่นๆ คือ อาจมีสิ่งที่ไม่ต้องการให้ลูกหลานได้รับทราบติดออกมาด้วย ถ้าคลิกไปโดนเข้า ไม่มีใครจะห้ามเขาไม่ให้รูกลักลักรายเข้าไปในอาณาจักรเหล่านั้นได้

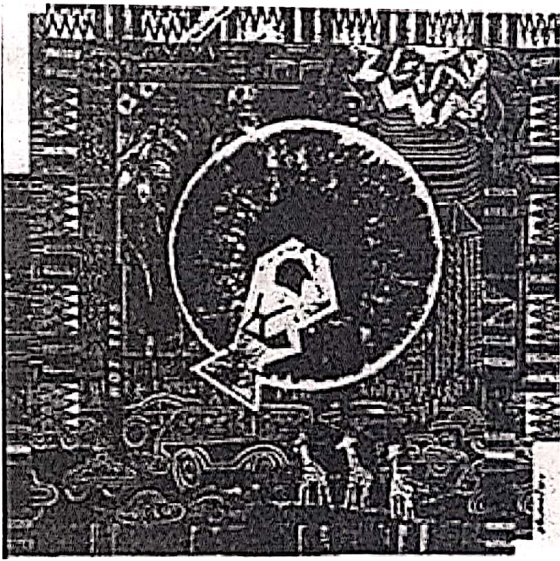
จะสั่งเหมือนคุณประชัช รัฐมนตรีมหาดไทยที่ออกคำสั่งว่าห้ามเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ เข้าสถานบันเทิงริมน้ำยามราตรีก็ทำไม่ได้

ผู้เขียนเคยเห็นเด็กชายอายุไม่ถึง ๑๕ นั่งคลิกดูภาพโป๊โฆษณาโป๊เล่นงามอยู่บนหน้าจอคนเดียว เด็กหญิงอายุยังไม่บรรลุนิติภาวะใช้เวลา

หลายๆ ชั่วโมง แชต (chat) ใน chat room กับเพื่อนต่างประเทศ พูดคุยกัน ด้วยถ้อยคำแสนจะไม่สุภาพต่างๆ นานา

แม้แต่เวลาที่เราเองคลิกเข้าไปดูยังต้องปิด เพราะแสนจะไร้สาระ และไม่น่าหุคออกมาจากสมองและปากของผู้ที่ได้รับการอบรม มาดีแล้ว

อย่างนี้กะจะว่าเด็กๆ จะไม่ซึมซับเรื่องเหล่านั้นเข้าไปในดวง ความคิด วัยเด็กเป็นวัยแสวงหาความรู้ มีอะไรมากมายในโลกใบนี้ของเราที่เขารู้ แต่เรื่องนี้เป็นประโยชน์ต่อเขาและชีวิตของเขา เรื่องที่นำเขาไปในทางที่ดี ไม่ใช่เรื่องที่ชักพาเขาหลงสู่ห้วงเหวของอบายมุขและความต่ำทรามทั้งหลาย

ผู้ใหญ่บางคนเห็นเด็กเป็นหัวหลักหัวตอ นั่งวิจารณ์เด็กให้คนที่มาเยี่ยมชมที่บ้านฟังแจ้วๆ ทั้งๆ ที่เด็กคนนั้นหรือลูกหลานของตนคนนั้นก็นั่งตาแป๋วอยู่ข้างๆ

สมัยนี้มีการพูดถึงสิทธิเด็กกันหนาหู การประชุมเรื่องสิทธิเด็กที่ในสหประชาชาติก็จัดขึ้นเมื่อเดือนกันยายนี่เอง สิทธิทางร่างกายของเด็ก ผู้ใหญ่สักก็คนที่ได้พิจารณาเห็นความสำคัญและเข้าใจ โดยต้องเข้าถึงตัวเด็กเองก็เกิด เข้าใจหรือเปล่านั้นมีสิทธิอะไร และอย่างไรบ้าง หรือจะเฝ้าแต่ได้เรียกร้องเอาโน่นเอานี้ โดยคิดไปว่านั่นคือสิทธิของตน

หรือคิดไปในอีกนัยหนึ่งก็คือ เด็กยังไม่แก่กล้าทางสติปัญญาพอที่จะแยกแยะออกว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควร จึงเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่ควรจะต้องดูแลเขาให้ดีกว่านี้

ครั้งหนึ่งผู้เขียนไปประชุมสัมมนาระหว่างผู้บริหารด้านสื่อสารมวลชนที่สิงคโปร์ หลังจากหารือกันถึงผลดีผลเสียของสื่อแล้ว ผู้แทนของประเทศหนึ่งก็โพล่งขึ้นมาว่า ในฐานะผู้ทำหน้าที่ส่งสารผ่านสื่อไปให้แก่ผู้รับ เราต้องไม่ลืมว่านอกจากช่องโน้นช่องนี้ กลิ่นวิทยุที่เท่านั้นเท่านั้นแล้ว ยังมีอีกช่องหนึ่งที่ได้รับสารจะเลือกหมุนไปหาได้คือช่อง 'อก'!!!

สารใดที่ไม่เป็นที่ถูกใจของผู้รับสารเขาก็มีสิทธิจะปิดเครื่องไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์หรือวิทยุ หรือปิดหน้าหนังสือพิมพ์นั้นๆ ลง ได้ทุกเมื่อ เหมือนกับเวลาคุณอ่านคอลัมน์ของนันทกัญญ์ ตอนไหนที่ไม่ถูกใจคุณ หรือคุณเห็นว่าน่าเบื่อ คุณก็มีสิทธิจะอ่านข้ามๆ ไปเสีย ชนิดนี้ภาษาอังกฤษเขาเรียก browse through หรือ skim through นั่นแหละค่ะ

ไปดูภาพยนตร์ยาวๆ สามชั่วโมงครึ่งก็เหมือนกัน ไม่มีใครบังคับให้เราดูตาตุตตลอดทั้ง ๒๑๐ นาที คุณมีสิทธิจะหลับตาลง หรือเมินหน้าไปทางอื่นเสียก็ได้เวลามีภาพที่ชัดหูชัดตาผ่านเข้ามาในแนวสายตาของคุณ

เช่นเวลาไปดูภาพยนตร์ที่ได้ชื่อว่าเป็นภาพยนตร์ของสยามประเทศ เวลาถึงฉากตัดหัวตัดแขนขา หรือทะเลงอก ทูบเด็กจมนตาย คุณก็เลือกจะไม่มองภาพเหล่านั้นได้

ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าคุณรู้อยู่แก่ใจตัดสินใจได้เองว่าตรงไหนที่คุณควรดู และตรงไหนที่คุณไม่ควรดู เพราะไม่เหมาะกับคุณ

เช่นเดียวกับการท่องเน็ต คนท่องไปในทะเลเน็ตก็มักจะตัดสินใจได้เองว่าควรดูตรงไหน ไม่ควรดูตรงไหน ไม่ควรปล่อยให้ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องที่ไม่ควร ไปรู้ไปเห็นพาตัวเองให้เดลิคไปต่อภาพเหล่านั้น

พ่อแม่ผู้ปกครองที่มีลูกในวัยเยาว์และเป็นเด็กชอบท่องอินเทอร์เน็ต ก็มักจะจับตาดูว่าลูกเปิดดูอะไรบ้างหรือไม่ก็ควรนั่งลงจับเข่าคุยกับลูกถึงการดูทะเลข่าวสาร ลุยให้ดี จะได้ไม่จมนทะเลข่าวสารตาชนะลูกนะ

อย่าลืมนะว่าโลกยังพัฒนาไปเท่าใด มนุษย์เราก็มีทางเลือกมากขึ้นเท่านั้น จะเลือกเดินไปในทางที่เราขึ้นสู่เบื้องสูงกว่าหรือเลือกเดินลงเหว ก็อยู่ที่ตัวเราเอง แต่ถ้าผู้ดูในความปลอดภัยของเขายังเยาว์วัยอยู่ เลือกเองไม่เป็น ตัดสินใจถูกยังไม่ได้ เป็นหน้าที่ของคุณผู้เกิดก่อนจะต้องให้คำแนะนำและดูแลเขา

พวกเราที่อยู่ด้านส่งข่าวสารให้คุณก็พยายามส่งแต่ข่าวสารที่ดีๆ ให้คุณแล้วนะค่ะ ไปว่าอย่าโน่นทะเลก็เป็นประโยชน์อย่างมากมาขแก่ร่างกายและจิตใจ ระวังอย่าให้จมน้ำตายก็แล้วกัน ลงทะเลข่าวสารก็เช่นกัน ประโยชน์ที่จะได้มีมากมายเหลือคณานับ

สำคัญอยู่ที่ว่าคุณอย่าให้ข่าวสารเลวๆ มามีอำนาจเหนือคุณและผู้อยู่ในปกครองของคุณนะค่ะ

ที่มา : ดิฉันรายปักษ์ ปีที่ 25 ฉบับที่ 619.
15 ธันวาคม 2545 หน้า 71-72.